

Nässjö kommun
kommunstyrelsen@nassjo.se

2023-10-16

1 (18)

Dnr-2023:5835

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Nyhemsskolan i Nässjö kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Nyhemsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från regelbunden kvalitetsgranskning till planerad kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Nyhemsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning skolans utveckling, elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda lärarnas arbete med bedömning och följa upp att lärarna regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömning och betygssättning samt använder olika metoder i arbetet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 12 april 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:5835) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn utifrån ett brett underlag följer upp och analyserar undervisningen, kunskapsresultaten och värdegrundsuppdraget. Rektorn genomför utifrån sin uppföljning och analys relevanta utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas för att möta identifierade behov. Granskningen visar även att rektorn följer upp undervisningen utifrån ett jämställdhetsperspektiv samt leder skolans jämställdhetsarbete. Rektorn ger också lärarna goda förutsättningar att samverka och försäkras om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Rektorn ser även till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn utifrån ett brett underlag följer upp och analyserar undervisningen, kunskapsresultaten och värdegrundsuppdraget. Av inkommen dokumentation och intervjuerna med rektorn, lärarna och elevhälsans representanter framgår att rektorn följer upp och analyserar kunskaps- och värdegrundsresultat tillsammans med lärarna och elevhälsan en gång per termin vid så kallade klasskonferenser samt gör en sammanfattande analys vid läsårets slut. Uppföljningen av kunskapsresultaten görs på individ- och gruppnivå med utgångspunkt i lärarnas bedömningar av elevernas kunskaper, omdömen, betyg, resultat från nationella prov samt Skolverkets bedömningsstöd och andra tester. Kunskapsresultaten jämförs bland annat utifrån ämnen, årskurser, klasser, kön samt över tid. Inför klasskonferenserna gör lärarna en analys av sin egen undervisning i förhållande till resultaten och med utgångspunkt i gemensamma frågeställningar från rektorn. Det framgår vidare att rektorn utöver klasskonferenserna bland annat följer upp undervisningen genom lektionsbesök, löpande avstämningsar med lärarna samt genom att själv delta i gemensamma kollegiala möten alternativt ta del av lärarnas dokumentation från dessa. Rektorn följer också upp värdegrundsarbetet och att det integreras i undervisningen via elevenkäter och samtal med lärare, elevhälsa samt elever. Skolans trygghetsteam, bestående av kurator och lärarrepresentanter, har ett särskilt uppdrag att följa upp och analysera värdegrundsresultaten samt återkoppla till rektorn och lärarna. Under innevarande läsår har skolan påbörjat ett arbete med att implementera en gemensam plan för hur och när lärarna ska arbeta med olika delar av värdegrundsuppdraget i undervisningen. Planen har tagits fram av elevhälsan i dialog med lärarna och rektorn och innehåller bland annat materialet "Bråka smartare", material kring våldsprevention, strukturer för klassråd, gruppstärkande lekar och materialet "Stopp min kropp".

Utvecklingsåtgärder och resursfördelning

Granskningen visar att rektorn utifrån sin uppföljning och analys genomför relevanta utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas för att möta identifierade behov. Utifrån den samlade uppföljningen konstaterar rektorn att resultaten överlag är goda samt att undervisningen generellt håller en hög kvalitet. Däremot ser rektorn bland annat att kunskapsresultaten är något lägre i matematik och svenska som andraspråk samt att studieron och elevernas studiemotivation är lägre bland vissa elevgrupper. Rektorn har utifrån den samlade analysen beslutat att fokusera en del av skolans utvecklingsarbete till att arbeta med modellen Inkluderande Beteendestöd I Skolan (IBIS) via Uppsala universitet. Modellen syftar till att stödja skolans arbete med att skapa en inkluderande och positiv lärmiljö och därmed främja en ökad trygghet, trivsel och studiero. Skolans arbete med IBIS har precis påbörjats. Rektorn har utifrån den samlade analysen av skolans resultat även beslutat att förändra innehåll och upplägg för den extra studietiden så att tiden används till att utveckla elevernas studieteknik för att skapa goda studievanor samt till repetitionslektioner och förberedande övningar inför kommande lektioner. Fokus inom den extra studietiden ska vid ett tillfälle varje vecka vara på svenska/svenska som andraspråk och vid ett annat tillfälle varje vecka vara på matematik. Vidare framgår att rektorn har en återkommande dialog med lärarna och speciallärare samt specialpedagog om vilka behov som finns och elevhälsoteamets möten är ett viktigt underlag för resursfördelningen. För att möta utmaningarna i ämnena matematik och svenska som andraspråk har rektorn riktat mer resurser till dessa ämnen samt organiserat om vissa delar i undervisningen. Exempelvis har rektorn satt in extra lärare och organiserat för att lärarna, i vissa delar av undervisningen, ska dela upp klasserna i mindre grupper och anpassa undervisningen ytterligare utifrån elevernas behov. Rektorn har även organiserat för att ge flera elever stöd av speciallärare i matematik. Rektorn beskriver att hen utifrån förändringarna hittills sett en ökad måluppfyllelse i svenska som andraspråk i årskurs 6, men också att dessa elever vågar ta mer plats i det mindre klassrummet.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn följer upp undervisningen utifrån ett jämställdhetsperspektiv samt leder skolans jämställdhetsarbete. Av inkommen dokumentation samt intervjuer framgår att rektorn följer upp och analyserar kunskapsresultaten, resultaten från trygghetsenkäten samt anmälningar om kränkande behandling utifrån kön. Rektorn analyserar vidare tillsammans med lärarna och elevhälsan vad eventuella skillnader och könsmonster kan bero på. Rektorn frågar även lärarna om hur de arbetar utifrån jämställdhetsperspektivet i sin undervisning i samband med medarbetarsamtalen. Av skolans uppföljning och analys för föregående läsår framgår att pojkarna i något lägre utsträckning når de högre omdömena och betygen samt att skolan behöver arbeta med att stärka elevernas motivation, särskilt hos pojkar. Rektorn har i och med

det påbörjat utvecklingsarbete med IBIS som beskrivs i området *Utvecklingsåtgärder och resursfördelning*. Rektorn beskriver även hur lärarna inom ett ämne sett en ökad motivation hos pojkar att lära i de praktiska och experimenterande delarna av sin undervisning och att det därför startat kollegiala diskussioner kring hur skolan kan lyfta in mer praktiska delar i fler ämnen. Rektorn beskriver vidare hur lärarnas kompetens och arbete inom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt gynnar alla elever och särskilt pojkarna vars språkutveckling ofta ligger lite efter flickornas. Rektorn lyfter även arbetsmaterialet "Bråka smartare" som ingår i skolans värdegrundsarbete och som handlar om att öva eleverna i att prata om och sätta ord på sina känslor, vilket skolan ser att många av pojkarna behöver utveckla sin förmåga i. Som nämnts i området *Uppföljning och analys* har skolan tagit fram en gemensam plan med tillhörande material för hur värdegrundsuppdraget ska tas upp i undervisningen vilket även innefattar frågor kring jämställdhet.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn ger goda förutsättningar för kollegial samverkan samt försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet som leder till utveckling av undervisningen. Det framgår av inkommen dokumentation samt intervjuerna med rektorn, lärarna och elevhälsans representanter att rektorn har organiserat flera forum för samverkan mellan lärarna och med elevhälsan. Lärarna har varje vecka gemensam mötestid i arbetslagen stadiervis eller årskursvis för kollegiala samtal samt arbete med gemensamma uppgifter och planering. Rektorn har även planerat så att lärarna har gemensamt utrymme i sina scheman att varje vecka vid behov arbeta gemensamt med kollegor inom respektive stadium. Elevhälsan har flera forum för att kontinuerligt föra dialog med lärarna och ge dem handledning i att planera och anpassa undervisningen utifrån elevernas behov. Rektorn följer upp och leder elevhälsans arbete och samverkan med lärarna via möten med elevhälsoteamet varje vecka. Rektorn leder samt följer upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen via bland annat lektionsbesök samt kontinuerliga avstämmningar med lärarna, förstelärarna och speciallärarna samt specialpedagogen inom ramen för skolans mötesstruktur.

Granskningen visar även att rektorn ser till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga. Enligt intervjuerna med rektorn och den pedagogiska personalen framgår att ett viktigt fokus vid gemensamma möten är att få en samstämmighet kring vilka arbetssätt och rutiner som gäller på skolan. Lärarna har exempelvis gemensamma arbetssätt kring lektionsstruktur, hur de inleder skoldagen med eleverna samt arbetar med ordningsregler. Nyanställda och obehöriga lärare ges introduktion om hur arbetet på skolan fungerar och rektorn utser mentorer som har ett särskilt uppdrag att stötta

och introducera kring gemensamma arbetssätt på skolan. Rektorn har även organiserat för att obehöriga lärare samverkar med och får stöd av kollegor inom arbetslagen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att undervisningen är strukturerad på ett sätt som gör att lektionerna har ett sammanhängande upplägg där syfte och mål tydliggörs. Undervisningen är varierad och lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och kan bibehålla sitt engagemang. Vidare arbetar lärarna medvetet för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Granskningen visar även att undervisningen är anpassad för att stimulera och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Eleverna får möjlighet att på olika sätt reflektera utan ett givet svar och över sitt eget lärande. Vidare visar granskningen att lärarna använder olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna samt att lärarna låter elevernas synpunkter påverka undervisningens genomförande.

Målfokus, variation och lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad på ett sätt som gör att lektionerna har ett sammanhängande upplägg där mål och syfte tydliggörs. Av det samlade underlaget framgår att undervisningen har en tydlig struktur och logiskt flöde mellan olika lektionsmoment. Av samtliga lektionsobservationer och intervjuer framgår att lärarna inleder lektionerna med en genomgång av vad eleverna ska göra under lektionen samt hur det knyter an till lärandemål och aktuellt arbetsområde eller det eleverna senast arbetat med inom ämnet. I intervjuerna med rektorn och lärarna framgår att lärarna pratar med eleverna om undervisningens syfte för olika arbetsområden och

återkommer till det löpande under arbetets gång. Det framgår vidare att det ingår i skolans gemensamma arbetssätt att lärarna ska avsluta lektionerna med att sammanfatta och tillsammans med eleverna reflektera utifrån lektionsinnehållet

Granskningen visar vidare att undervisningen är varierad och att lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och kan bibehålla sitt engagemang. Det framgår av såväl intervjuer med lärare och elever som av lektionsobservationer att lärarna varierar undervisningen. Exempelvis arbetar lärarna för att se till att lektionerna innehåller olika moment såsom lärarledd genomgång och arbete med uppgifter och praktiska övningar enskilt, i par eller i grupp. De intervjuade eleverna säger att de får arbeta på olika sätt och med olika saker under lektionerna samt att lärarna hjälper dem att komma vidare med uppgifterna. Av intervjuerna med lärarna och eleverna framgår att lärarna arbetar aktivt med att stötta eleverna i skolarbetet genom att till exempel ställa vägledande frågor, hjälpa dem att hitta strategier och verktyg för hur de kan komma vidare med uppgifter samt förtydliga instruktioner och förklara steg för steg när elever fastnar med uppgifter. Flera lärare beskriver även hur de arbetar med begreppslistor, bildstöd och att vid genomgångar förklarar på olika sätt exempelvis muntligt, skriftligt, i bild och genom att praktiskt visa vissa moment. Under de observerade lektionerna när eleverna arbetar med uppgifter ses hur lärarna går runt till både elever som räcker upp handen och till elever som inte gör det för att svara på elevernas frågor och ställa följdfrågor om hur eleverna tänker eller ge tips och stöd på hur de kan komma vidare. På samtliga observerade lektioner finns en extra pedagog som stöttar läraren i att hjälpa elever att komma vidare i skolarbetet när de behöver.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna arbetar medvetet för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och elever framgår att lärarna arbetar på flera sätt med att uppmuntra eleverna och stärka deras tro på att de kan lära sig och utvecklas. Exempelvis arbetar lärarna kontinuerligt med att ge eleverna återkoppling, berömma elevernas arbetsinsatser och lyfta goda exempel på elevernas prestationer. Vidare beskriver lärarna att de försöker stärka elevernas motivation genom att ha en positiv inställning till elevernas förmåga och arbeta med att skapa ett klassrumsklimat där det är tillåtet att göra fel. Under de observerade lektionerna ger lärarna löpande positiv bekräftelse till eleverna när de svarar på frågor från läraren eller för att komma vidare i arbetsuppgifterna.

Granskningen visar vidare att undervisningen är anpassad för att stimulera och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Det framgår av intervjuerna att

lärarna differentierar undervisningen genom att se till att det finns olika nivåer i arbetsuppgifterna som utmanar eleverna utifrån hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Det framgår också att lärarna i vissa delar av undervisningen delar upp eleverna i mindre grupper inom och mellan klasser beroende på elevernas behov av stöd eller extra utmaningar. Skolan organiserar även studiestöd vid flera tillfällen varje vecka där lärarna ger extra tid och stöd i skolarbetet för de elever som är i behov av det. Även elever som har behov av extra utmaningar ges stöd under den tiden. Lärarna ger vidare exempel på hur de arbetar med differentierade och öppna uppgifter som kan genomföras på olika nivåer, arbetar med läromedel som har olika svårighetsgrad samt erbjuder fördjupnings- och extrauppgifter till elever som blir klara snabbare. På de observerade lektionerna arbetar eleverna med uppgifter som är samma för alla men som i vissa fall kan genomföras med varierande komplexitet alternativt ges eleverna som snabbt blir klara med det planerade arbetet möjlighet att arbeta med extra- och fördjupningsuppgifter.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att lärare använder olika metoder för att ge eleverna möjlighet att reflektera både över frågor utan ett givet svar och över sitt eget lärande. I lärarintervjuerna och av lektionsobservationerna framkommer flera exempel på hur lärarna arbetar för att ge eleverna möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande. Det framgår att lärarna efter enskilda lektioner eller efter avslutat arbetsområde ger eleverna möjlighet att reflektera utifrån vad de lärt sig samt undervisningens innehåll och genomförande. Av intervjuerna med lärarna och de observerade lektionerna framgår vidare att undervisningen innehåller övningar som kan lösas på olika sätt samt att eleverna får resonera utifrån frågeställningar utan givet svar och över sitt eget lärande. Exempelvis får eleverna under en av de observerade lektionerna reflektera kring händelseförloppet och karaktärerna i den berättelse de arbetar med utifrån frågeställningar såsom "Vad hade hänt om...?" eller "Varför tror du hen agerade så?". Flera lärare beskriver även hur de löpande i undervisningen ställer följdfrågor till eleverna om hur de tänker, ber dem motivera sina svar samt resonerar kring att de kan finnas flera svar och att man kan tänka på olika sätt. Hälften av de observerade lektionerna avslutas med att läraren sammanfattar lektionsinnehållet samt ställer frågor till eleverna för att gemensamt reflektera över vad de lärt sig. Utöver de reflektionsmöjligheter som ges i olika undervisningssituationer lyfts även utvecklingssamtalen som ett tillfälle då eleverna reflekterar över sitt lärande, vad de är bra på och vad de vill bli bättre på.

Vidare visar granskningen att lärarna använder olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna samt att lärarna låter elevernas synpunkter påverka undervisningens genomförande. Av intervjuerna med lärarna

framgår att eleverna görs delaktiga bland annat genom att de får välja mellan olika arbetssätt, redovisningssätt samt vilken inriktning eller fördjupning de ska arbeta med inom flera arbetsområden. Exempelvis framgår att lärarna i flera ämnen visar på olika exempel att arbeta med uppgifter och att eleverna får välja vilket sätt som passar dem bäst. Det framgår även att lärarna regelbundet använder tankekartor, skattningsscheman med lärandemål och olika för- och eftertester för att tillsammans med eleverna resonera om vad de kan och vill veta mer om inför ett arbetsområde samt vad de lärt sig och behöver öva mer på när arbetsområden avslutas. Av lärarintervjuerna framgår vidare att lärarna utvärderar undervisningen efter att arbetsområden avslutas eller efter kortare moment. Vid utvärdering använder lärarna olika metoder för att ställa frågor till eleverna om exempelvis hur de upplever undervisningen och vad de lärt sig. Lärarna beskriver att elevernas synpunkter på undervisningen och vad de vill veta mer om är ett underlag i planeringen av undervisningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett samlat arbete för att skapa och bibehålla studiero. Granskningen visar även att skolan systematiskt tar reda på elevernas upplevelse av trygghet och arbetar såväl åtgärdande som förebyggande och främjande för att säkerställa elevernas trygghet.

Skolans arbete med studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa och bibehålla studiero. Det framgår av intervjuerna med rektorn, lärarna och elevhälsan att lärarna har ett gemensamt förhållningssätt och att de under mötestid i kollegiet återkom-

mande diskuterar gemensamma arbetssätt för att skapa en lugn miljö. Lärarna diskuterar och tar stöd av varandra inom arbetslagen och av elevhälsoteamet för att främja och förebygga studiero samt för diskussioner om eventuella åtgärder vid behov. Elevernas upplevelse av studiero kartläggs varje termin, via enkäter till samtliga elever, samt via samtal med eleverna exempelvis i samband med enkätundersökningen. Skolan har med utgångspunkt i kartläggningarna vidtagit åtgärder för att förbättra studieron. Exempelvis har insatser riktats mot en årskurs där studieron är sämre. Rektorn har bland annat organiserat verksamheten för att minska antalet lärare som elevgruppen möter under en skoldag i syfte att stärka elevernas kontinuitet till sina lärare och minska antalet relationer för eleverna att förhålla sig till. Även elevhälsan är inkopplad kring flera insatser för att möta elevernas behov på individnivå samt har fört samtal med vårdnadshavarna och eleverna i årskursen för att informera om utmaningarna i klasserna. Förstärkningen av lärarresurserna i klasserna och lärarnas arbetssätt att dela upp eleverna i mindre grupper för att anpassa undervisningen utifrån deras behov syftar även till att främja studieron. Det främjande och förebyggande arbetet är inriktat mot att arbeta med tydliga strukturer för lektionerna och gemensamma ordningsregler för vad som gäller på skolan samt i klassrummen. Alla lärare samlar in elevernas mobiltelefoner på morgonen och eleverna har bestämda platser i samtliga klassrum och i matsalen. Eleverna har gjorts delaktiga i att ta fram och diskutera reglerna i klasserna och vid elevrådet. Lärarna resonerar även återkommande tillsammans med eleverna om vad studiero innebär, påminner om klassrumsreglerna och uppmärksammar eleverna när det är god studiero. Av observerade lektioner och intervjuer med lärarna framgår att lärarna vidtar åtgärder för att skapa en lugn miljö främst genom att säga till elever som stör studieron eller påminna dem om klassrumsreglerna. På de flesta lektionerna räcker det med att läraren säger till eleverna att vara tystare eller påminner dem om att behålla uppmärksamheten på undervisningen för att de ska arbeta med sina uppgifter.

Skolans arbete med trygghet

Granskningen visar att skolan systematiskt kartlägger elevernas upplevelse av trygghet och vidtar ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa en trygg skolmiljö. Det framgår av inskickad dokumentation och samtliga intervjuer att elevernas trygghet på skolan kartläggs genom elevenkäter varje termin och genom att skolans trygghetsteam, som består av pedagoger och kurator, observerar på raster. Skolans trygghetsteam har ett särskilt uppdrag att tillsammans med rektorn följa upp och utveckla skolans gemensamma trygghetsarbete. Skolan använder även kränkingsanmälningarna som underlag för att identifiera mönster och kartlägga eventuell otrygghet på skolan. Därutöver förs samtal med eleverna utifrån de resultat som sticker ut i trygghetsenkäten och

för att identifiera vilka platser på skolan som kan upplevas otrygga. Enligt rektorn, lärarna och elevhälsan visar kartläggningarna att otrygghet framförallt förekommit vid övergångar och förflyttningar under skoldagen, i samband med raster samt i korridorer och omklädningsrum. Skolan har därför organiserat rastaktiviteter, ökat vuxennärvaro på vissa platser samt ändrat rasttider för att färre elever ska vara ute på rast och befinna sig i korridorer samtidigt. Skolan har även organiserat så att rastvärdar och trygghetsteamet har tydliga uppdrag att hålla uppsikt över vissa platser eller elever som behöver stöd i det sociala samspelet med andra. Dessa åtgärder har bidragit till en lugnare miljö samt förbättrat elevernas trygghet.

Vidare visar granskningen att skolan arbetar förebyggande och främjande för att skapa en trygg skolmiljö för eleverna och att arbetet grundar sig på ett gemensamt förhållningssätt bland personalen. Av intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsan framgår att det på skolan finns ett gemensamt förhållningssätt i att hantera konflikter mellan elever, ta kontakt med vårdnadshavare samt att i elevgrupperna diskutera hur man behandlar varandra och är en bra kompis. Till de främjande och förebyggande insatserna hör även bland annat skolans gemensamma ordningsregler och relationsskapande aktiviteter inom elevgrupperna samt mellan elever och lärare.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar betyg, omdömen och resultat på de nationella proven i syfte att identifiera eventuella avvikelser samt söker förklaringar till dessa i dialog med lärarna. Granskningen visar emellertid att rektorn visserligen ger lärarna tid att kvalitetssäkra sina bedömningar tillsammans, men att hen inte leder arbetet eller försäkras om att lärarna regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömning och betygsättning samt använder olika metoder i arbetet.

Analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar betyg, omdömen och resultat på de nationella proven i syfte att identifiera eventuella avvikelser samt söker förklaringar till dessa i dialog med lärarna. Rektorn jämför omdömen och betyg mellan exempelvis ämnen, klasser, kön, över tid samt i förhållande till de nationella proven den i syfte att identifiera eventuella avvikelser. Av intervjuerna framgår att rektorn och elevhälsan vid klasskonferenserna varje termin för diskussioner med lärarna om deras bedömningar och eventuella skillnader på grupp- och individnivå. Rektorn säger att det inte är vanligt förekommande med avvikelser kopplat till lärares bedömning. I den senaste officiella statistiken som avser läsåret 2021/22 samt i intervjun med rektorn framgår dock att det förekommit vissa skillnader mellan terminsbetyg och nationella prov i matematik för flertalet elever. Utifrån dessa avvikelser har rektorn fört enskilda samtal med lärare om bedömningsunderlagen och vidtagit vidare åtgärder.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna tid att kvalitetssäkra sina bedömningar tillsammans, men att hen inte leder arbetet eller försäkras sig om att lärarna regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömning och betygssättning samt använder olika metoder i arbetet. Av intervjuerna med rektorn och lärarna framgår att rektorn ger lärarna tid att samtala om bedömning och betygssättning inom ramen för skolans mötesstruktur i arbetslagen i årskurserna och stadievis. Rektorn har även sett till att lärarna har gemensamt utrymme i sina scheman att varje vecka vid behov stämma av med kollegor kring exempelvis frågor som rör bedömning och betygssättning. Av intervjuerna med lärarna framgår emellertid att samarbetet mellan kollegor inom skolan och mellan skolor i kommunen ännu inte utvecklats på ett sådant sätt att alla lärare regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömning och betygssättning i samtliga ämnen. Vidare framgår att rektorn organiserar så att sambedömning och samrättning kan ske utifrån de nationella proven. Det framgår dock att tiden som är avsatt för sambedömning i lågstadiet endast används för att vid behov stämma av med kollegor. Det framgår vidare att rektorn inte säkerställer att alla lärare använder olika metoder och verktyg för likvärdig bedömning och betygssättning även om det framgår att lärare inom vissa ämnen och årskurser använder Skolverkets bedömningsstöd och olika testmaterial i arbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda lärarnas arbete med bedömning och följa upp att lärarna regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömning och betygssättning samt använder olika metoder i arbetet.

Granskningen visar sammantaget att rektorn visserligen ger lärarna vissa förutsättningar att regelbundet kvalitetssäkra sina omdömen och betyg tillsammans, men att rektorn inte leder arbetet eller försäkrar sig om att lärarna regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömning och betygssättning samt använder olika metoder i arbetet. Det riskerar att leda till att eleverna inte ges en rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas. Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.¹ I läroplanen anges vidare att lärare utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling och vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna.² Enligt Skolverkets allmänna råd bör rektorn skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med rättvisande och likvärdiga betyg.³

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att organisera verksamheten så att samtliga lärare regelbundet för diskussioner om sin bedömning och betygssättning med kollegor inom arbetslaget och sitt ämne. För att se till att samverkan kring bedömningsfrågor genomförs och utgår från kursplanernas krav, forskning och beprövad erfarenhet kan rektorn exempelvis tydligare följa upp att lärare för samtal kring bedömningar i arbetslagen och ämnesvis eller utforma tydligare mötesstrukturer för arbetet. I arbetet för en likvärdig bedömning rekommenderas rektorn också att se till att meto-

¹ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.8 Rektorns ansvar

² Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg

³ Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2022) Betyg och provning, s. 18

der för kvalitetssäkring av bedömningar, till exempel Skolverkets bedömningsstöd, av-identifierade uppgifter och prov samt olika former av sambedömning förankras hos samtliga lärare samt säkerställa att de används. Skolinspektionen vill påpeka att arbetet med att utveckla lärares bedömningskompetens behöver organiseras utifrån de behov som olika lärare har.

På Skolinspektionens vägnar

2023-10-16

X Christina Aro Östgren

Christina Aro Östgren

Beslutsfattare

Signerat av: Christina Aro Östgren

Christina Aro Östgren

Beslutsfattare

2023-10-16

X Matilda Liljeberg

Matilda Liljeberg

Utredare
Matilda Liljeberg

Förordnande
Signerat av: Matilda Liljeberg

I handläggningen av ärendet har även utredarna Nerman Hopovac och Carolin Levins-son medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning planerad kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Nyhemsskolan är en skola med förskoleklass samt årskurs 1-6 med fritidshem i Nässjö kommun.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 5-7 september 2023. Besöket genomfördes av Matilda Liljeberg och Nerman Hopovac.